

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Voortgang Diffuus Lood De Ronde Venen	TELEFOONNUMMER	0651364509
DATUM	14-06-2022	E-MAILADRES	reinier.besemer@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	824936C4	DOMEIN/OPGAVE	LLO
VAN	Harry van den Oever, Reinier Besemer	TEAM	WEB
NUMMER PS	PS2022RGW	PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk
BIJLAGEN	Geen		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Wij werken samen met de gemeente De Ronde Venen (DRV) aan de aanpak van diffuus bodemlood binnen deze gemeente. Het Rijk heeft hiervoor de komende drie jaren € 2,9 miljoen beschikbaar gesteld. Wij hebben samen met de gemeente DRV een projectbureau opgezet om de werkzaamheden uit te voeren. Een stuurgroep samengesteld uit (senior) medewerkers van provincie en gemeente, onder leiding van een onafhankelijke, externe voorzitter, monitort het project m.b.t. tijd, kwaliteit en geld en stuurt bij indien noodzakelijk.

Wij hebben u in de afgelopen jaren regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen dit dossier. Met deze brief informeren wij u over de volgende onderwerpen:

- Het bekrachtigen van de samenwerking tussen provincie en gemeente;
- Het vormgeven van een aanvullende financieringsaanvraag (SPUK) bij het Rijk.

Inleiding:

De gemeente DRV kent zogenaamde toemaakdekken: veengebieden opgehoogd met een mengsel van bagger, stalmest, stadsvuil en zand met bodemverontreiniging, waaronder lood. De problematiek van diffuus lood in de bodem in de gemeente DRV is uitzonderlijk, aangezien er relatief veel percelen zijn met een kans op een hoog loodgehalte (> 700 mg/kg). Contact van jonge kinderen met lood kan leiden tot gezondheidsrisico's: het kan de hersenontwikkeling van jonge kinderen beïnvloeden en daarmee leiden tot IQ-puntenverlies. Op basis daarvan hebben wij met de gemeente DRV afgesproken dat de blootstelling aan lood zo ver als redelijkerwijs mogelijk is gereduceerd dient te worden, waarbij het gehalte in ieder geval zo laag is dat het verlies van IQ bij jonge kinderen (op populatieniveau bezien) niet meer dan 3 punten is. Hiermee voldoen wij aan de adviezen van RIVM en GGD.

Toelichting:

Om de omvang van de problematiek te bepalen is er in de afgelopen jaren onderzoek verricht naar het voorkomen van lood in DRV (in alle speeltuinen, alle grootschalige moestuinen en 123 particuliere tuinen). Uit het onderzoek is gebleken dat bij circa 3 à 4% van de onderzochte locaties de concentratie lood dusdanig is (>700 mg/kg) dat contactbeperkende maatregelen aan de orde zijn. Uit extrapolatie van de onderzoeksresultaten wordt

geconcludeerd dat bij een verwachting van circa 2.775 'verdachte' tuinen binnen DRV (met oppervlakte van meer dan 200 m²; kleinere locaties zijn de afgelopen decennia in het kader van bodemdaling veelal opgehoogd met schoner materiaal), circa 130 tuinen in de categorie vallen waar contactrisico's bestaan en derhalve het opstellen van een risicobeoordeling en uitvoeren van maatregelen noodzakelijk is. Met de voorgestelde aanpak voldoen wij aan de adviezen van RIVM en GGD, die aangeven dat bij loodgehalten zoals geconstateerd in DRV, het uitvoeren van sanerende maatregelen de enige duurzame oplossing is.

Hoewel een bestuurlijke bekrachtiging van de samenwerking niet noodzakelijk is, hebben wij als blijkt van de goede verstandhouding tussen gemeente en provincie de samenwerking bezegeld met een brief. In de komende maanden zijn er vanuit de gemeente meerdere persmomenten voorzien (zoals start van de maatregelen bij enkele tuinen als pilot, aankondiging van de start van de onderzoeken, informatie naar bewoners om de deelname te bevorderen). Daarom zullen wij PS periodiek op de hoogte houden van de voortgang.

Overigens monitoren we de ontwikkelingen m.b.t. de inwerkingtreding van de Omgevingswet nauwlettend. Vanaf dat moment (1 januari 2023) is de gemeente DRV bevoegd gezag m.b.t. bodemtaken en dient de samenwerking op onderdelen wellicht te worden aangepast).

Financiële consequenties:

In 2021 hebben wij als bevoegd gezag Wet bodembescherming middels een SPUK Bodem (specifieke uitkering) € 2,9 miljoen Rijkssubsidie verkregen voor het uitvoeren van onderzoek en maatregelen i.r.t. diffuus lood in De Ronde Venen. Dit betreft 58% van onze initiële aanvraag van € 5 miljoen. Gecombineerd met een provinciale subsidie die reeds aan DRV is verstrekt, is er momenteel circa € 3,1 miljoen budget beschikbaar. Indien blijkt dat er meer middelen benodigd zijn, kunnen er ook in 2022 en verder nog SPUK middelen Bodem worden aangevraagd. Het Rijk stelt voor de aanpak van diffuus lood landelijk jaarlijks € 8 miljoen beschikbaar.

Wij hebben inmiddels een nieuwe SPUK-aanvraag ingediend om extra budget aan te vragen. Het betreft de resterende 42% van onze aanvraag uit 2021 (circa € 2,1 miljoen) aangevuld met enkele aanvullende posten, te weten:

- Uitbreiding van het project met recreatief gebruikte terreinen. Deze leveren immers mogelijk ook risico's op voor jonge kinderen;
- Opvoeren extra apparaatskosten PU en DRV vanwege onverwacht hoge aanloopkosten;
- De noodzaak voor het hebben van een 'stroppenpot' om onverwachte tegenvallers tijdens de uitvoering op te vangen, zoals bijvoorbeeld onverwachte risicovolle verontreinigingen;
- Nader onderzoek naar de biobeschikbaarheid van lood op provinciaal niveau. Hiermee kunnen we aard en risico's van de lokale loodproblematiek nauwkeuriger inschatten.

Wij dienen, als ontvanger en verantwoordelijke voor de besteding van de SPUK-gelden, periodiek verantwoording af te leggen aan het Rijk.

Vervolgprocedure / voortgang:

De projectgroep is inmiddels van start gegaan. De eerste uitnodigingen voor deelname is naar de daarvoor in aanmerking komende bewoners verzonden en na de zomervakantie starten de onderzoeken. Relevante communicatiemomenten en -uitingen worden nader vastgesteld. Het projectbureau zoekt tevens naar samenhang met andere thema's die spelen binnen deze gemeente, zoals bijv. bodemdaling en klimaatadaptatie.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen